

Ahdistavien tilanteiden tunnistaminen

Seuraavassa on lista muutamista yleisimmistä tilanteista, jotka saattavat laukaista jännittämistä ja pelkoa. Rastita listalta ne tilanteet, joissa lapsellasi ilmenee jännittämistä. Merkitse samalla asteikolla 0-10 kuinka ahdistuneeksi arvioit lapsesi olon kyseisessä tilanteessa.

0 = ei lainkaan ahdistuneisuutta, 10 = erittäin voimakasta ahdistuneisuutta

Tilanne	Ahdistuksen voimakkuus (1-10)
Yksin nukkuminen omassa huoneessa	
Jonkin fyysisen tuntemuksen kokeminen (esim. huonovointisuus, pyörrytys, sydämen hakkaaminen)	
Suullisen esitelmän pitäminen luokan edessä	
Puhelimessa puhuminen vieraan henkilön kanssa	
Vastaaminen luokassa opettajan kysymyksiin	
Keskustelun aloittaminen tai ylläpitäminen toisen omanikäisen tai vieraan henkilön kanssa	
Syöminen julkisesti	
Ruoan tilaaminen ravintolassa	
Ajan varaaminen puhelimitse esimerkiksi kampaajalle	
Myöhässä meneminen luokahuoneeseen, jossa muut istuvat jo paikoillaan	
Ryhmätöiden tekeminen muiden kanssa	
Liikuntatunnille osallistuminen ja urheilusuorituksen tekeminen muiden katsellessa	
Osallistuminen saman ikäisten juhliin tai koulun järjestämiin juhliin	
Kuvattavana oleminen	
Yleisen WC:n käyttäminen, jos muita paikalla	
Avun pyytäminen opettajalta tai luokkakaverilta	
Treffeille meneminen tai jonkun kysyminen treffeille	
Kaverin pyytäminen ulos tai tekemään yhdessä jotain	
Julkisten kulkuneuvojen käyttäminen	
Erossa oleminen vanhemmista	
Yön oleminen pois kotoa	
Ahtaat tai suljetut paikat	
Yksittäiset pelot (esim. tietyt eläimet, rokotuskammo, lentopelko)	
Kun joku on myöhässä eikä lapsi tiedä, miksi	
Voit lisätä omia tilanteita:	

Tunnistat mahdollisesti useampiakin tilanteita, jotka lapsesi kokee hankalina. Tämä ei välttämättä silti tarkoita, että hänellä olisi ahdistuneisuushäiriö. Ratkaisevaa on se, kokeeko lapsesi jonkin tilanteen niin hankalana, että alkaa *välttää kokonaan* siihen menemistä. Välttäminen voi ilmetä monilla eri tavoin, kuten tilanteesta ennenaikaisesti poistumalla, poisjäämisenä tilanteesta tai ilmoittamalla jokin syy (oikea tai keksitty), miksi ei voikaan lähteä mukaan. Myös jos tilanteessa lapsen kokema tukala olo on voimakasta tai hän jännittää tulevaa tilannetta jo päiväkausien ajan ennakkoon, niin silloin ahdistuneisuuden kanssa paremmin toimeen tulemistä kannattaa harjoitella.